Expertadvies versiewijziging van standaarden onder registratie SETU

Aan:	Forum Standaardisatie
Van:	InnoValor Advies B.V.
Datum:	20 november 2026
Versie:	1.0
Bijlagen:	geen

1 Advies

De experts die betrokken waren bij het expertonderzoek adviseren om standaarden onder de registratie SETU in de nieuwe versie (2.0) te blijven verplichten (‘Pas toe of leg uit’) aan de overheid via plaatsing op de ‘Pas toe of leg uit’-lijst van het Forum Standaardisatie.

Het betreft de volgende versiewijzigingen:

- SETU Standard for Ordering and Selection 2.0 (voorheen versie 1.4).
- SETU Standard for Assignment 2.0 (voorheen versie 1.4).
- SETU Standard for Reporting Time and Expenses 2.0 (voorheen versie 1.4).

Alle SETU-standaarden op de ‘Pas toe of leg uit’-lijst van het Forum Standaardisatie zijn opgenomen onder de registratie SETU. De versiewijzigingen van deze standaarden worden in dit expertadvies gezamenlijk aangeduid als de SETU-standaarden.

De versiewijzigingen van de standaarden onder de registratie SETU hebben geen gevolgen voor het huidige functioneel toepassingsgebied. Het opgestelde functioneel toepassingsgebied voor SETU blijft daarmee:

> *SETU moet worden toegepast op de elektronische berichtenuitwisseling als ondersteuning van het proces rondom bemiddeling/inhuur van flexibele arbeidskrachten.*

In de rest van dit document wordt dit advies nader onderbouwd. Hoofdstuk 2 geeft een korte beschrijving van het nut en belang van de standaarden. Hoofdstuk 3 beschrijft het proces waarmee dit advies tot stand kwam, alsmede de vervolgstappen. Hoofdstuk 4 geeft de

samenstelling van de expertgroep weer. Hoofdstuk 5 documenteert hoe de experts de standaarden beoordelen op basis van de inhoudelijke hoofdcriteria voor opname op de 'Pas toe of leg uit'-lijst of de lijst aanbevolen standaarden. Tot slot geeft hoofdstuk 6 aanvullende adviezen van de experts aan het Forum Standaardisatie en het Overheidsbreed Beleidsoverleg Digitale Overheid (OBDO) om de adoptie van de standaarden te stimuleren.

2 Korte beschrijving van de standaarden

2.1 Over de standaarden

2.1.1 SETU Standard for Ordering and Selection 2.0

SETU Standard for Ordering and Selection 2.0 wordt gebruikt voor het matchen van een arbeidskracht aan een openstaande functie. De standaard richt zich op het elektronisch verzenden van informatie met betrekking tot aanvragen en selectie, inclusief updates. De standaard ondersteunt de uitwisseling van informatie over aanvragen en selectie tussen twee organisaties; samenwerkingen tussen meerdere partijen vallen buiten de scope.

Deze standaard is uitsluitend bedoeld voor gebruik binnen het domein van human resourcing en behandelt geen algemeen mechanisme of ontwerp voor het aanvraag- en selectieproces. De standaard is ook niet bedoeld als een algemeen toepasbaar sjabloon voor het aanvragen en selecteren van een arbeidskracht buiten dit domein.

De standaard bestaat uit twee berichtspecificaties:

- Staffing Order wordt gebruikt door een opdrachtgever voor flexibele arbeid om een aanvraag te doen voor en een bestelling te plaatsen van één of meerdere arbeidskrachten voor een openstaande functie.
- Human Resource wordt gebruikt door een aanbieder van flexibele arbeid om een arbeidskracht te matchen aan een openstaande functie.

2.1.2 SETU Standard for Assignment 2.0

SETU Standard for Assignment 2.0 wordt gebruikt door een aanbieder van flexibele arbeid om de plaatsing van een arbeidskracht op een functie bij een opdrachtgever voor flexibele arbeid te bevestigen.

2.1.3 SETU Standard for Reporting Time and Expenses 2.0

SETU Standard for Reporting Time and Expenses 2.0 richt zich op het proces van het rapporteren van uren en onkosten binnen de sector flexibele arbeid. De standaard bevat informatiemodellen die de momenten (wanneer) en de inhoud (wat) van informatie-uitwisseling beschrijven. De standaard richt zich op het vastleggen en elektronisch verzenden van informatie over urenregistratie en onkosten, inclusief correcties.

De standaard ondersteunt een eenmalige overdracht van informatie van één verzender van registratiegegevens naar één ontvanger. De ontvanger kan de geregistreerde informatie vervolgens verwerken, bijvoorbeeld voor facturatie, salarisverwerking of het doorsturen naar

een andere partij. Dit betekent dat samenwerkingen tussen meerdere partijen buiten de scope vallen.

Deze standaard is uitsluitend bedoeld voor gebruik binnen het domein van de uitzendbranche en behandelt geen algemeen mechanisme of ontwerp voor het rapporteren van uren en onkosten. De standaard is ook niet bedoeld als een algemeen toepasbaar sjabloon voor het rapporteren van uren en onkosten buiten dit domein.

2.1.4 Versiewijzigingen

Een overzicht van de belangrijkste wijzigingen van versie 1.4 naar versie 2.0 voor alle drie de aangemelde SETU-standaarden:

- Nieuwe dataformaten en uitwisselmogelijkheden: Naast de bestaande specificaties in Extensible Markup Language (XML) zijn de standaarden ook uitgewerkt in JavaScript Object Notation (JSON). Daarnaast kunnen de berichten worden uitgewisseld via Application Programming Interfaces (API's) op basis van Representational State Transfer (REST). Het blijft mogelijk om alleen de XML-specificaties te gebruiken.
- SETU-taal: De standaarden zijn opnieuw opgebouwd op basis van een gestandaardiseerde SETU-taal, waarin concepten en relaties met bijbehorende terminologie en definities zijn vastgelegd. De SETU heeft voor haar SETU-taal zoveel mogelijk de terminologie en datadefinities van de HR-Open-standaard versie 4.3 hergebruikt. Door deze aanpassingen zijn de 2.0-versies van de drie aangemelde SETU-standaarden niet meer backwards compatible met versie 1.4.
- Standaardisatie en vereenvoudiging: De standaarden zijn volledig herzien, waarbij dezelfde functionaliteit als in de 1.x-versies is afgedekt. Waar mogelijk zijn overbodige optionele elementen verwijderd en zijn afwijkende constructies voor hetzelfde over de berichten heen gelijkgetrokken.

2.1.5 Over registratie SETU

De SETU-standaarden zijn ontwikkeld binnen de sector flexibele arbeid en vormen de Nederlandse implementatie van de internationale Human Resources Open Standards Consortium (HR-Open)-standaard. Deze standaarden specificeren voor de Nederlandse sector flexibele arbeid welke gegevenselementen verplicht en welke optioneel zijn bij de uitwisseling van gegevens ter ondersteuning van het proces rondom bemiddeling en inhuur van flexibele arbeidskrachten. Door toepassing van de SETU-standaarden ontstaat uniformering van het elektronisch berichtenverkeer tussen aanbieders en afnemers (inleners) van tijdelijk personeel (flexibele arbeid).

De SETU-standaarden omvatten verschillende berichten, die nodig zijn op verschillende momenten in het proces rondom tijdelijk personeel. Met behulp van de technische specificaties implementeren aanbieders en afnemers de SETU-standaarden in hun systemen en koppelen zij die systemen aan elkaar om gegevens op een uniforme manier uit te wisselen.

2.2 Waarom zijn de standaarden belangrijk?

De standaarden maken interoperabiliteit tussen verschillende systemen mogelijk, waardoor gegevensuitwisseling niet gebonden is aan een leverancier en de overstap naar alternatieve oplossingen wordt vereenvoudigd. Daarmee dragen de standaarden aantoonbaar bij aan het verminderen van leveranciersafhankelijkheid. De SETU-standaarden realiseren dit door binnen de Nederlandse uitzendbranche uniforme afspraken vast te leggen voor de elektronische uitwisseling van gegevens tussen aanbieders en afnemers van tijdelijk personeel. De standaarden specificeren welke gegevenselementen verplicht en optioneel zijn en bieden technische specificaties voor de implementatie van berichtenuitwisseling. Hierdoor spreken verschillende systemen dezelfde taal, worden koppelingen gestandaardiseerd en wordt gegevensuitwisseling tussen organisaties en softwareleveranciers vereenvoudigd.

De digitalisering van de flexibele arbeidsmarkt vraagt om duidelijke afspraken over gegevensuitwisseling. Uitzendorganisaties werken dagelijks met diverse systemen en partijen, zoals opdrachtgevers, leveranciers, softwareleveranciers en intermediairs. Zonder standaardisatie kan dit leiden tot handmatige fouten, vertragingen en hogere kosten. De SETU-standaarden bieden hiervoor een effectieve oplossing door uniforme communicatie tussen de ICT-systemen van aanbieders en afnemers van flexibel personeel mogelijk te maken, waaronder ook (semi-)overheidsorganisaties. Hierdoor kunnen processen zoals het automatisch verzenden van plaatsingsberichten, facturen en urenbriefjes gestandaardiseerd worden uitgevoerd. Het gebruik van één gezamenlijke standaard draagt bij aan een efficiënter en foutloos procesverloop en leidt tot lagere integratiekosten binnen de gehele keten.

3 Betrokkenen en proces

Op 23 januari 2026 heeft Stichting Elektronische Transacties Uitzendbranche (Stichting SETU) de versiewijzigingen van standaarden onder registratie SETU aangemeld voor toetsing om te blijven verplichten (‘Pas toe of leg uit’) aan de overheid.

Op 15 juni 2026 heeft een intakegesprek plaatsgevonden met de indiener, de procedurebegeleider en Bureau Forum Standaardisatie. In dit gesprek is verkend of de versiewijzigingen van de standaarden onder registratie SETU voldoen aan de vier ontvankelijkheidscriteria van Forum Standaardisatie om in procedure te worden genomen. De resultaten van het onderzoek zijn vastgelegd in het intakerapport. Op basis van dit intakerapport heeft het Bureau Forum Standaardisatie besloten de aanmelding in procedure te nemen.

Vervolgens heeft de procedurebegeleider met raadpleging van Bureau Forum Standaardisatie een expertgroep samengesteld en een voorzitter aangesteld om de standaarden in een expertsessie nader te bespreken.

Voorafgaand aan de expertbijeenkomst hebben de leden van de expertgroep een concept-expertadvies gekregen dat is samengesteld met informatie uit de aanmelding en het intake-onderzoek.

De leden van de expertgroep zijn op 12 oktober 2026 bijeengekomen om de bevindingen in het algemeen en de geïdentificeerde aandachtspunten in het bijzonder te bespreken. Tijdens deze bijeenkomst zijn ook het functioneel toepassingsgebied en het organisatorisch werkingsgebied opgesteld. Dit expertadvies geeft de uitkomst van de expertsessie weer.

Het Bureau Forum Standaardisatie publiceert dit expertadvies ter openbare consultatie via de website van Internetconsultatie. Gedurende de consultatieperiode kan iedereen op het expertadvies reageren.

Na afsluiting van de openbare consultatie ontvangt de indiener een terugkoppeling over de reactie(s).

4 Samenstelling van de expertgroep

Forum Standaardisatie streeft naar een samenstelling van de expertgroep met een evenwichtige publiek-private vertegenwoordiging van (toekomstige) gebruikers, leveranciers, wetenschappers en andere belanghebbenden. De expertgroep heeft een onafhankelijk voorzitter die de expertsessie leidt. Alle hieronder genoemde deelnemers hebben toestemming gegeven om hun voornaam, achternaam en organisatie te vermelden.

Aan de expertsessie hebben de volgende personen deelgenomen:

- Jelte Bootsma (Stichting SETU – Indiener, vanuit TNO)
- Jurjen de Boer (Logius)
- Hetty Braam (bestuurslid van Stichting SETU, vanuit BraamIT)
- Gerrie Danenberg (Brightmine)
- André Gelauf (Pivoton)
- Frans Heijneman (Randstad)
- Hans Nieuwenhuis (Belastingdienst)
- Sven Westerlaken (Violet88)

Daarnaast heeft een vertegenwoordiger van de VNG deelgenomen aan de expertbijeenkomst.

Als onafhankelijk voorzitter is opgetreden Claudia Vermeulen, Managing Partner bij InnoValor Advies.

Ruud Kosman, Managing Partner, en Aday Destici, Projectondersteuner bij InnoValor Advies, hebben de procedure in opdracht van het Bureau Forum Standaardisatie begeleid.

Robin Alderliesten, Annemieke Toersen en Joram Verspaget van het Bureau Forum Standaardisatie waren als toehoorder bij de expertbijeenkomst aanwezig.

5 Toetsing op inhoudelijke criteria

Het Forum Standaardisatie hanteert vier inhoudelijke hoofdcriteria om te bepalen of een standaard in aanmerking komt voor verplichten ('Pas toe of leg uit') of aanbevelen aan de overheid via plaatsing op de 'Pas toe of leg uit'-lijst of de lijst aanbevolen standaarden van het Forum Standaardisatie:

1. Heeft de standaard toegevoegde waarde?
2. Zijn de standaard en het standaardisatieproces voldoende open?
3. Heeft de standaard voldoende draagvlak?
4. Bevordert opname van de standaard op de 'Pas toe of leg uit'-lijst de adoptie?

Ieder van deze hoofdcriteria heeft deelcriteria die beschreven staan op de website van het Forum Standaardisatie. Dit hoofdstuk beschrijft per criterium het resultaat van de toetsing.

5.1 Toegevoegde waarde

Met dit criterium wordt bepaald of het toepassingsgebied van de standaard duidelijk is, of deze zich goed verhoudt tot andere standaarden die al dan niet op de lijst staan, of de standaard een duidelijke meerwaarde heeft en of deze opweegt tegen eventuele risico's en nadelen.

5.1.1 Waardering van het criterium criteria 'Toegevoegde waarde'

De experts komen tot de conclusie dat de SETU-standaarden voldoen aan het criterium 'toegevoegde waarde'. Deze conclusie wordt in de volgende paragrafen toegelicht.

5.1.2 Is het toepassings- en werkingsgebied van de aanmelding goed gedefinieerd?

5.1.2.1 Is het functioneel toepassingsgebied goed gedefinieerd?

De versiewijzigingen van de standaarden onder registratie SETU hebben geen gevolgen voor het huidige functioneel toepassingsgebied. Het opgestelde functioneel toepassingsgebied voor SETU blijft daarmee:

> *SETU moet worden toegepast op de elektronische berichtenuitwisseling als ondersteuning van het proces rondom bemiddeling/inhuur van flexibele arbeidskrachten.*

De experts oordelen dat dit functioneel toepassingsgebied voldoende duidelijk is en het verplichte gebruik van de standaarden eenduidig beschrijft.

Toelichting:

De specifieke toepassingen van de SETU-standaarden zijn:

- SETU Standard for Ordering and Selection 2.0: het elektronisch uitwisselen van informatie over aanvragen en selectie van arbeidskrachten voor een openstaande functie.
- SETU Standard for Assignment 2.0: het uitwisselen van informatie voor het bevestigen van de plaatsing van een arbeidskracht op een functie bij een opdrachtgever voor flexibele arbeid.
- SETU Standard for Reporting Time and Expenses 2.0: het elektronisch uitwisselen van informatie over urenregistratie en onkosten, inclusief correcties, binnen de flexibele arbeidsmarkt.

5.1.2.2 Is het organisatorisch werkingsgebied goed gedefinieerd?

De versiewijzigingen van de standaarden onder registratie SETU hebben geen gevolgen voor het huidige organisatorisch werkingsgebied. Het voorgestelde organisatorisch werkingsgebied voor registratie SETU blijft daarmee:

> *Nederlandse overheden (Rijk, provincies, gemeenten en waterschappen) en instellingen uit de (semi-)publieke sector.*

Dit is het gangbare organisatorisch werkingsgebied voor standaarden op de 'Pas toe of leg uit'-lijst van het Forum Standaardisatie.

5.1.2.3 Is de standaard generiek toepasbaar (en niet alleen bedoeld voor gegevensuitwisseling met één of een beperkt aantal specifieke organisaties)?

Ja, de SETU-standaarden kunnen over de grenzen van organisaties of sectoren worden gebruikt en zijn niet alleen bedoeld voor gegevensuitwisseling binnen één organisatie of sector.

De SETU-standaarden zijn breed toepasbaar binnen de overheid voor het berichtenverkeer tussen aanbieders en afnemers (inleners) van tijdelijk personeel. (Semi)-overheidsorganisaties treden hierbij op als afnemer. Door standaardisatie van deze berichtenuitwisseling kunnen de administratieve systemen van overheidsorganisaties en aanbieders rechtstreeks worden gekoppeld. Hierdoor kunnen overheidsorganisaties op uniforme wijze aanvragen voor tijdelijk personeel uitzetten bij meerdere aanbieders. Aangezien de inhuur van tijdelijk personeel een generiek proces is dat voorkomt bij overheidsorganisaties in uiteenlopende sectoren, raakt de toepassing van de standaard een brede groep overheidsorganisaties en overstijgt deze een enkele organisatie of sector.

5.1.3 Verhoudt de standaard zich goed tot andere standaarden?

5.1.3.1 Kan de standaard naast of in combinatie met reeds opgenomen standaarden worden toegepast?

Ja, de SETU-standaarden conflicteren niet met de andere standaarden op de lijst en kunnen in combinatie worden gebruikt met reeds opgenomen standaarden zoals Universal Business

Language (UBL) en Nederlandse Core Invoice Usage Specification (NLCIUS). Daarnaast zijn de standaarden ontwikkeld conform de OpenAPI Specification (OAS).

5.1.3.2 Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven reeds opgenomen standaarden met een overlappend functioneel toepassings- en organisatorisch werkingsgebied?

Ja, omdat er momenteel verouderde versies van de SETU-standaarden op de lijst staan. Deze standaarden zijn inmiddels circa 15 jaar oud. De nieuwe 2.0-versies introduceren nieuwe functionaliteiten die aansluiten bij de recente ontwikkelingen in de flexibele arbeidssector.

Specifiek hebben de 2.0-versies van de SETU-standaarden de meest actuele functionaliteiten uit de internationale HR-Open-standaard overgenomen.

5.1.3.3 Biedt de aangemelde standaard meerwaarde boven bestaande concurrerende standaarden die in aanmerking zouden kunnen komen voor opname?

Ja, omdat de SETU-standaarden ten opzichte van de HR-Open-standaard specifiek zijn aangepast aan de Nederlandse situatie.

5.1.3.4 Is de standaard een internationale standaard of sluit de standaard aan bij relevante internationale standaarden?

Ja, omdat de SETU-standaarden zoveel mogelijk gebruikmaken van de internationale HR-Open-standaard. De SETU-standaarden zijn volledig georiënteerd op de Nederlandse flexibele arbeidsmarkt.

5.1.4 Wegen de voordelen van de standaard op tegen de nadelen?

5.1.4.1 Zijn de kosten van implementatie acceptabel en zijn deze kosten bekend en inzichtelijk?

Ja, experts vinden de kosten van implementatie acceptabel, bekend en inzichtelijk. De nieuwe SETU-standaarden zijn gratis beschikbaar en bevatten aanvullende functionaliteiten. Dit betekent dat organisaties eenmalig moeten investeren in de implementatie en integratie van de nieuwe versies. Na deze eenmalige inspanning kunnen zij eenvoudig koppelen met alle partijen die de SETU-standaarden ondersteunen. Hierdoor wordt het bijvoorbeeld mogelijk om met één aanvraag meerdere aanbieders tegelijk te benaderen, wat aanzienlijke kostenbesparingen kan opleveren.

Daarnaast heeft Stichting SETU voorafgaand aan de ontwikkeling van de SETU-standaarden versie 2.0 een interne impactanalyse uitgevoerd, die niet gepubliceerd is. Uit deze analyse komt naar voren dat de versiewijzigingen naar verwachting een beperktere implementatie-impact hebben.

De kosten voor implementatie verschillen per organisatie en zijn afhankelijk van het IT-landschap van zowel inleners als uitleners en van de mate waarin softwareleveranciers ondersteuning bieden bij de invoering.

5.1.4.2 Is er een (kwalitatieve) business case van de standaard aanwezig?

Ja, zie de praktijkvoorbeelden op de website van SETU voor drie businesscases met betrekking tot de SETU-standaarden.

5.1.4.3 Is de meerwaarde van de standaard goed inzichtelijk te maken?

Ja, de SETU-standaarden maken interoperabiliteit tussen verschillende systemen mogelijk, waardoor gegevensuitwisseling niet gebonden is aan een leverancier en de overstap naar alternatieve oplossingen wordt vereenvoudigd. Daarmee dragen de standaarden aantoonbaar bij aan het verminderen van leveranciersafhankelijkheid.

De SETU-standaarden realiseren dit door binnen de Nederlandse flexibele arbeidsmarkt uniforme afspraken vast te leggen voor de elektronische uitwisseling van gegevens tussen aanbieders en afnemers van tijdelijk personeel. De standaarden specificeren welke gegevenselementen verplicht en optioneel zijn en bieden technische specificaties voor de implementatie van berichtenuitwisseling. Hierdoor spreken verschillende systemen dezelfde taal, worden koppelingen gestandaardiseerd en wordt gegevensuitwisseling tussen organisaties en softwareleveranciers vereenvoudigd.

De SETU-standaarden omvatten meerdere berichten die aansluiten op verschillende momenten in het proces rondom tijdelijk personeel. Op de documentatiepagina is beschreven welke berichten op welke momenten in het proces worden toegepast.

5.1.4.4 Zijn de beveiligingsrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?

Ja, de SETU-standaarden kennen geen onacceptabele beveiligingsrisico's.

5.1.4.5 Zijn de privacyrisico's aan overheidsbrede adoptie van de standaard acceptabel?

Ja, de SETU-standaarden kennen geen onacceptabele privacyrisico's.

Stichting SETU besteedt aandacht aan privacy binnen haar standaarden. In de documentatie van de standaarden is aangegeven welke gegevenselementen als persoonsgegevens worden beschouwd. Ook heeft SETU een afzonderlijk document opgesteld dat organisaties ondersteunt bij vraagstukken over privacy en de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) rondom het gebruik van de SETU-standaarden: SETU en de AVG.

5.2 Open standaardisatieproces

Met dit criterium wordt bepaald of het beheer en de (door)ontwikkeling van de standaard op een open, toegankelijke, inzichtelijke, zorgvuldige en duurzame wijze zijn ingericht.

5.2.1 Waardering van het criterium criteria 'Open standaardisatieproces'

De experts komen tot de conclusie dat de SETU-standaarden voldoen aan het criterium 'Open standaardisatieproces. Deze conclusie wordt in de volgende paragrafen toegelicht.

Stichting SETU beschikt voor de bestaande SETU-standaarden al over het predicaat ‘Uitstekend beheer’. Dit betekent dat Forum Standaardisatie nieuwe versies van deze standaarden in de regel zonder extra toets op de ‘Pas toe of leg uit’-lijst plaatst. De aangemelde versiewijzigingen van versie 1.4 naar 2.0 worden in dit expertadvies wel getoetst. Daarbij wordt ook beoordeeld of de standaarden blijven voldoen aan het criterium ‘Open standaardisatieproces’.

5.2.2 Is de documentatie voor eenieder drempelvrij beschikbaar?

5.2.2.1 Is het specificatiedocument zonder belemmeringen beschikbaar?

Ja, de specificatiedocumenten zijn vrij beschikbaar en (na inloggen met een bestaand Google-, LinkedIn- of GitHub-account) te vinden via SETU Semantic Treehouse.

5.2.2.2 Is de documentatie over het ontwikkel- en beheerproces beschikbaar zonder dat er sprake is van belemmeringen?

Ja, deze documentatie is te vinden in de communityportal en in het SETU-werkwijzedocument.

5.2.3 Is het intellectuele eigendomsrecht voor eenieder beschikbaar, zodat de standaard vrij implementeerbaar en te gebruiken is?

5.2.3.1 Stelt de standaardisatieorganisatie het intellectueel eigendomsrecht op de standaard onherroepelijk royalty-free voor eenieder beschikbaar?

Ja, Stichting Elektronische Transacties Uitzendbranche (Stichting SETU) heeft het intellectueel eigendomsrecht op de standaard volledig vrijgegeven. Dit betekent dat iedereen de standaard mag gebruiken en toepassen zonder dat hieraan kosten zijn verbonden, nu of in de toekomst.

5.2.3.2 Garandeert de standaardisatieorganisatie dat partijen die bijdragen aan de ontwikkeling van de standaard hun intellectueel eigendomsrecht voor (onderdelen van) de standaard onherroepelijk royalty-free voor eenieder beschikbaar stellen?

Ja, alleen abonnees en participanten kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van de standaarden. Bij toetreding tot de stichting maakt SETU met alle leden juridische afspraken. Deze afspraken zorgen ervoor dat ook zij hun intellectueel eigendomsrecht op hun bijdragen royalty-free beschikbaar stellen. Hierdoor kan een bijdrager later geen claim meer leggen op een deel van de standaard en blijft de standaard volledig vrij en open voor iedereen.

5.2.4 Is de inspraak van eenieder in voldoende mate geborgd?

5.2.4.1 Is het besluitvormingsproces toegankelijk voor alle belanghebbenden?

Ja, alle partijen die te maken hebben met de uitwisseling van gegevens rondom flexibele arbeid kunnen deelnemen en bijdragen aan de standaard. Zie ook de lijst van participanten en abonnees.

5.2.4.2 Vindt besluitvorming plaats op een wijze die zoveel mogelijk recht doet aan de verschillende belangen?

Ja, de besluitvorming vindt plaats op een wijze waarbij zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de verschillende belangen, in lijn met de reeds opgenomen versies van de SETU-standaarden op de lijst. Zie ook het SETU-werkwijzedocument (Methode en Versiebeheer), de statuten en het huishoudelijk reglement van SETU.

5.2.4.3 Kan een belanghebbende formeel bezwaar aantekenen tegen de gevolgde procedure?

Ja, er kan formeel bezwaar worden aangetekend tegen een besluit van het SETU-bestuur over de standaarden of over het proces om tot standaarden te komen.

5.2.4.4 **(UB)** *Organiseert de standaardisatieorganisatie regelmatig overleggen met belanghebbenden over doorontwikkeling en beheer van de standaard?*

Ja, de overleggen die plaatsvinden zijn te vinden in de communityportal. Daarbij zijn ook de details opgenomen over welke organisaties hierbij betrokken zijn. De werkgroep Trends & Ontwikkelingen komt meerdere keren per jaar samen, gericht op de nieuwste (door)ontwikkelingen van de standaarden.

5.2.4.5 Organiseert de standaardisatieorganisatie een openbare consultatie voordat (een nieuwe versie van) de standaard wordt vastgesteld?

Ja, gedurende het gehele ontwikkelproces van (een nieuwe versie van) de SETU-standaarden kunnen alle werkgroep leden deze inzien via SETU Semantic Treehouse. Voorafgaand aan publicatie vindt er altijd een publieke consultatie plaats, waarbij iedereen gedurende een bepaalde periode de standaarden kan inzien. Door middel van reviewcommentaren en wijzigingsverzoeken kan iedereen reageren. Alle opmerkingen uit de consultatie worden in behandeling genomen en kunnen mogelijk leiden tot aanpassingen van de standaarden.

5.2.5 Is de standaardisatieorganisatie onafhankelijk en duurzaam?

5.2.5.1 Is de ontwikkeling en het beheer van de standaard belegd bij een onafhankelijke non-profit standaardisatieorganisatie?

Ja, Stichting SETU is een onafhankelijke non-profit organisatie waarbij de ontwikkeling en het beheer van de SETU-standaarden zijn ondergebracht.

5.2.5.2 Is de financiering van de ontwikkeling en het onderhoud van de standaard voor ten minste drie jaar gegarandeerd?

Ja, gedurende de afgelopen 15 jaar is de werkwijze dat er jaarlijks een gedetailleerd jaarplan wordt opgesteld dat zowel de ontwikkeling als het onderhoud van de standaarden omvat. Dit plan beschrijft de activiteiten en de benodigde middelen voor het komende jaar.

Gezien het groeiende aantal participanten en abonnees en het feit dat er geen participanten of abonnees zijn vertrokken, wordt uitgegaan van een langdurige voortzetting.

5.2.6 Is het (versie)beheer van de standaard goed geregeld?

5.2.6.1 (UB) *Heeft de standaardisatieorganisatie gepubliceerd beleid met betrekking tot (versie)beheer van de standaard?*

Ja, in het SETU-werkwijzedocument wordt in een apart hoofdstuk aandacht besteed aan versiebeheer.

5.2.6.2 (UB) *Is de beheerdocumentatie goed vindbaar en verkrijgbaar?*

Ja, de beheerdocumentatie is goed vindbaar en verkrijgbaar.

5.2.6.3 (UB) *Is het belang van de Nederlandse overheid voldoende geborgd bij de ontwikkeling en het beheer van de standaard?*

Ja, hoewel niet alle onderdelen van de overheid rechtstreeks vertegenwoordigd zijn binnen SETU, staat deelname aan de ontwikkeling en het beheer van de standaarden open voor alle betrokken partijen binnen het werkingsgebied. Onder andere Logius en het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) zijn betrokken bij de ontwikkeling en het beheer van de standaarden.

5.2.6.4 (UB) *Is de vertegenwoordiging van belanghebbenden bij het beheer van de standaard een goede representatie van het werkingsgebied en functioneel toepassingsgebied van de standaard?*

Ja, hoewel niet alle onderdelen van de overheid rechtstreeks vertegenwoordigd zijn binnen SETU, staat deelname aan de ontwikkeling en het beheer van de standaarden open voor alle betrokken partijen binnen het werkingsgebied. Hieronder vallen uitleners, inleners, softwareleveranciers en andere betrokken partijen binnen het uitzenddomein. Ook overheidsorganisaties kunnen in die hoedanigheid deelnemen. Zo zijn onder andere Logius en UWV participant van SETU en betrokken bij de ontwikkeling en het beheer van de standaarden.

Daarnaast bedienen uitleners en softwareleveranciers ook overheidsorganisaties en brengen zij de behoeften en ervaringen uit de publieke sector in bij de verdere ontwikkeling van de standaarden.

5.2.6.5 (UB) *Is het standaardisatieproces van de standaardisatieorganisatie zodanig goed geregeld dat het Forum zich kan onthouden van aanvullende toetsing bij de aanmelding van een nieuwe versie van de standaard?*

Niet van toepassing.

5.2.7 Is er adoptieondersteuning voor de standaard?

5.2.7.1 (UB) *Is er een toegankelijk aanspreekpunt of organisatie waar meer informatie over de standaard is te vinden en op te vragen is?*

Ja, het aanspreekpunt voor de standaard is SETU. Zo kan iedereen die informatie wil over de standaard contact opnemen met de SETU-helpdesk of naar de website gaan.

5.2.7.2 (UB) Wordt er ondersteuning gegeven in de adoptie en de implementatie van de standaard?

Ja, er kan contact worden opgenomen met de SETU-helpdesk of de FAQ worden geraadpleegd. Daarnaast kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van het SETU-stappenplan voor de implementatie.

5.3 Draagvlak

Met dit criterium wordt bepaald of de opname van de standaard op de 'Pas toe of leg uit'-lijst of de lijst aanbevolen standaarden op voldoende breed draagvlak kan rekenen binnen de overheid. Een voorwaarde hierbij is ook dat er voldoende marktondersteuning voor de standaard bestaat en dat het marktaanbod evenwichtig is (dus geen leveranciersafhankelijkheid in de hand werkt).

5.3.1 Waardering van het criterium criteria 'Draagvlak'

De experts komen tot de conclusie dat de SETU-standaarden voldoen aan het criterium 'Draagvlak'. Deze conclusie wordt in de volgende paragrafen toegelicht.

5.3.2 Bestaat er voldoende marktondersteuning voor de standaard?

5.3.2.1 Bieden meerdere leveranciers ondersteuning voor de standaard?

Ja, meerdere leveranciers ondersteunen de standaarden. Zie ook de lijst van aangesloten participanten en abonnees op de website.

5.3.2.2 Kan een gebruiker de conformiteit van de implementatie van de standaard (laten) toetsen?

Ja, de conformiteit van de implementatie kan worden getoetst via de eValidator in het SETU-portal.

5.3.2.3 Draagt de standaard voldoende bij aan interoperabiliteit zonder dat aanvullende standaardisatieafspraken (zoals lokale profielen) noodzakelijk zijn om de standaard te implementeren of te gebruiken?

Ja, de SETU-standaarden dragen bij aan interoperabiliteit zonder dat aanvullende standaardisatieafspraken, zoals lokale profielen, noodzakelijk zijn om de standaarden te implementeren of te gebruiken.

5.3.2.4 Zijn er profielen of voorbeeldimplementaties van de standaard aanwezig en zijn deze vrij te gebruiken?

Ja, deze zijn beschikbaar via de website van SETU. Hierop zijn praktijkvoorbeelden uitgewerkt tussen uitzendorganisaties en klanten. Daarnaast zijn er voorbeeldberichten beschikbaar.

5.3.3 Kan de standaard rekenen op voldoende draagvlak?

5.3.3.1 Staan de belangrijkste stakeholders vanuit de overheid voor deze standaard achter de adoptie van de standaard?

Onbekend of de belangrijkste stakeholders vanuit de overheid achter de adoptie van de standaard staan.

Wel heeft Logius een belangrijke rol gespeeld bij de indiening van de SETU-standaarden voor de 'Pas toe of leg uit'-lijst, waarbij ook afstemming heeft plaatsgevonden over de indiening van de standaarden.

Daarnaast wordt gewerkt aan het verkrijgen van inzicht in het draagvlak bij belanghebbenden vanuit de overheid, onder andere via Logius, het Interprovinciaal Overleg (IPO) en VNG.

5.3.3.2 Staan de overheidsorganisaties die worden geraakt door een verplichting van de standaard achter het verplichte gebruik van de standaard?

Onbekend, zie het antwoord op vraag 5.3.3.1.

5.3.3.3 Wordt de aangemelde versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere Nederlandse overheidsorganisaties gebruikt?

Onbekend. De beheerorganisatie heeft hier geen volledig zicht op. De aangemelde versies zijn nieuw, waardoor de adoptie op dit moment nog beperkt is.

5.3.3.4 Wordt een vorige versie van de standaard binnen het organisatorische werkingsgebied door meerdere Nederlandse overheidsorganisaties gebruikt?

Ja, de voorgaande versies van de SETU-standaarden worden gebruikt tussen uitleners en inleners, waaronder Nederlandse overheidsorganisaties zoals Logius. Deze versies zijn inmiddels circa vijftien jaar in gebruik. De beheerorganisatie heeft echter geen volledig inzicht in welke overheidsorganisaties deze versies precies gebruiken.

5.3.3.5 Is de aangemelde versie backwards compatible met eerdere versies van de standaard?

Nee, de 2.x-serie is niet backwards compatible met de 1.x-versies. Dit komt door de overstap naar een ander onderliggend formaat, namelijk de overstap van Human Resources eXtensible Markup Language (HR-XML) naar HR-Open.

5.3.3.6 Zijn er voldoende positieve signalen over toekomstige gebruik van de standaard door (semi-)overheidsorganisaties, het bedrijfsleven en burgers?

Ja, dat blijkt uit de continue ontwikkelingen in de flexibele arbeidsmarkt waaraan de standaarden moeten worden aangepast. Dit geeft aan dat de standaarden goed worden gebruikt en dat de community wil dat de standaard toekomstbestendig is en blijft. Ook intermediairs geven positieve signalen over (toekomstig) gebruik.

5.4 Opname op de lijst bevordert adoptie

De experts komen tot de conclusie dat de SETU-standaarden voldoen aan het criterium ‘Opname op de lijst bevordert adoptie’.

De ‘Pas toe of leg uit’-verplichting is het passende middel om de adoptie van de standaarden binnen de (semi-)overheid te bevorderen, mede omdat uit de Monitor Open Standaarden 2025 blijkt dat de SETU-standaarden nog niet bij alle (semi-)overheidsorganisaties breed worden toegepast. Het is daarom van belang de adoptie van de standaarden verder te vergroten door de standaarden onder de bestaande registratie SETU op de ‘Pas toe of leg uit’-lijst te blijven verplichten.

Stichting SETU zal het gebruik van de standaarden stimuleren door communicatie en verspreiding van informatie, onder andere via webinars, sociale media en nieuwsbrieven. Daarnaast zal Stichting SETU zich actief inzetten voor de adoptie van de standaarden door het beschikbaar stellen van implementatierichtlijnen, voorbeeldberichten en validatiemogelijkheden. Ook biedt Stichting SETU ondersteuning bij de implementatie en adoptie via een helpdesk.

Stichting SETU ondersteunt de laatste en voorlaatste versie van de SETU-standaarden. De doorontwikkeling richt zich op de nieuwste versie, waarmee het gebruik daarvan wordt gestimuleerd. De 1.x-versies worden niet verder doorontwikkeld. Indien aanpassingen nodig zijn vanwege wet- en regelgeving, worden deze waar nodig ook in eerdere versies doorgevoerd. De ABU en de NBBU zijn inmiddels vertegenwoordigd in het bestuur van Stichting SETU, waardoor het bereik wordt vergroot. Daarnaast onderhoudt SETU in dit kader veel contact met Logius en wordt ook vanuit het bestuur contact onderhouden met de overheid.

6 Adviezen bij opname van de standaard

De experts geven het Forum Standaardisatie en OBDO de volgende adviezen bij de versiewijziging van de SETU-standaarden onder registratie SETU op de ‘Pas toe of leg uit’-lijst:

- Aan Stichting SETU om het initiatief te nemen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) te benaderen en ondersteuning aan te bieden bij de implementatie van de SETU-standaarden, om de adoptie van deze standaarden binnen gemeenten te bevorderen;
- Aan Stichting SETU om het initiatief te nemen het Interprovinciaal Overleg (IPO) te benaderen en ondersteuning aan te bieden bij de implementatie van de SETU-standaarden, om de adoptie van deze standaarden binnen provincies te bevorderen.